

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
 kombinovaného studia oboru Management vzdělávání
POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Autor diplomové práce: Bc. Helena Ondráková	Oponent diplomové práce: Mgr., Bc. Jiří Trunda Ph.D.
Název diplomové práce: Vliv Rozsudku D.H. a ostatní proti České republice na změnu školského zákona a školskou praxi	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně ne
Znak					
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A2, A3, B1, B3 a F1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
A Obecné					
A1	Jazyková úroveň		x		
A2	Dodržení stanoveného rozsahu		x		
A3	Dodržení ostatních obligatorních požadavků (viz Opatření děkana č. 8/2015, vč. Přílohy č. 3 k Opatření děkana č. 8/2015)		x		
B Úvodní část					
B1	Zřetelné vymezení do oblasti studovaného oboru		x		
B2	Jasná formulace tématu a cíle práce (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?)		x		
B3	Objektivní analýza z oblasti řízení ve vzdělávání, nikoli popis subjektivní zkušenosti		x		
C Dosavadní řešení problému					
C1	Přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury			x	
C2	Relevantní odkazy na českou i zahraniční odbornou literaturu		x		
C3	Zřetelné rozlišení autorského textu a citací (doslovných i parafrází)			x	
D Výzkumná část					
D1	Zřejmý vztah k tématu a cíli práce	x			
D2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek nebo předpokladů			x	
D3	Vhodné výzkumné metody a nástroje	x			
E Analytická část					
E1	Kvalitní analýza získaných faktů a údajů		x		
E2	Kvalitní interpretace zjištěných výsledků			x	
E3	Zpracování vhodných doporučení a uvedení výstupů práce			x	
F Závěry. Přínos pro studovaný obor					
F1	Zhodnocení míry dosažení stanoveného cíle práce		x		
F2	Shrnutí hlavních myšlenek celého textu		x		
F3	Adresné vyjádření o využití práce			x	
F4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve vzdělávání – management vzdělávání. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji studovaného oboru, teorie či určitého úseku řízení školy, školství či řízení vzdělávání			x	

Klady práce:

- Jako klad hodnotím, že v předložené práci autorka zpracovává aktuální, ovšem značně citlivé a náročné téma.
- Autorka problematiku vzdělávání romských dětí podává v poměrně širokém kontextu relevantních právních norem, a to navíc ve vývoji vymezeným jejich novelizacemi.
- Přes níže uvedené nedostatky vztahující se k jejím některým místům, daří se autorce v teoretické části problém tematizovat. Tedy – rozkrývá ho a vytváří z něj téma. Prokazuje, že se v případě Rozsudku D.H. a ostatní proti České republice nejedná o pouhý incident. Souvislost s oborem management vzdělávání je zde přitom zcela zřejmá (i když ji autorka *dost málo důrazně* akcentuje).

Nedostatky práce:

Formální

- Nepřesné citace (např. na str. 8 autorka uvádí jako autorku citace „*Dalšími znevýhodňujícími faktory ve vztahu Romů ke vzdělání jsou hodnoty romské rodiny...*“ Gulovou (2013, s. 88), ta však sama v uvedené práci uvádí, že tato formulace je citací ze starší práce: NĚMEC, J. ŠTĚPAŘOVÁ, E., GULOVÁ, L. *Edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romský žák v přípravné třídě z pohledu učitelů.* In *Přístupy ke vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení na základní škole.* 1. vyd. Brno : Paido, 2007. s. 80-89. ISBN 978-80-7315-150-8. Diplomantka přitom navíc mění grafickou podobu citovaného textu (v originále odrážky jednotlivých bodů oproti v předložené práci souvislému textu), což se projevuje ve snížené srozumitelnosti citace.
- Na některých místech teoretické části práce autorka neuvádí zdroje, ze kterých čerpala (např. na str. 7 - 8: „*Za vlády Marie Terezie a později Josefa II. dochází k pokusům o usazování Romů a jejich asimilaci. Romové jsou přinuceni k zemědělské činnosti, nesmí mluvit romským jazykem, mají náboženské povinnosti a musí posílat děti do školy.* (Autorka pravděpodobně volně cituje z práce Nečase, kterou uvádí v přehledu literatury, a z níž přiznává citace na jiných místech práce. (Formulace přitom není zcela korektní, protože autorka neuvádí, že v této době se školní docházka, němčina jako jediný úřední jazyk a trvalé bydliště stávají povinnými nejen pro romské obyvatelstvo monarchie a specifičnost v dopadu na Romy tkví trochu v něčem jiném. (Někteří autoři dokonce toto období považují za pozitivní změnu ve vztahu k Romům – např. právě uvedený Ctibor Nečas, nebo Kateřina Dubská, která dále upozorňuje, že autorkou uváděné asimilační snahy realizovala Marie Terezie pouze v Uhrách a v Sedmihradsku. Věcně je tedy otázkou, nakolik jsou skutečnosti uvedené v předložené práci relevantní pro český kontext.)
- Na některých místech teoretické části tvoří text práce pouze řady citací, která není ani pevně svázána obsahem (takto je tvořena např. str. 20, popisovaný problém je markantní zejména připojením citace Matouška (2003, str. 144) na samém konci stránky. Citace je sice relevantní k tématu, není však nijak logicky napojena na předchozí citace (vlastní text autorky zde absentuje), text práce tak zde má charakter útržků, střípků, nebo výpisků z odborné literatury.
- Přepis rozhovoru s ředitelkou SPC má místy podobu odborného ptydepe: „*Uvedla, že používají test WISC III dále Woodcock Johnson IE a v menší míře také Stanford Binetovu zkoušku. Woodcock Johnson IE je novější diagnostickou metodou a začíná být používanější než WISC III.*“ (str. 48) K těmto vysoce odborným názvům autorka

neposkytuje žádné vysvětlení, i když například na str. 38 vysvětluje poněkud nadbytečně, co je to kvantitativní výzkum.

Metodologické

- Vzhledem k tomu, že předmětný judikát se vztahuje k České republice jako celku (na což koneckonců upozorňuje sama autorka uvedením např. nesouhlasu soudce Jungwierta s rozsudkem na str. 27 práce) z čehož vyplývá, že „souzen“ je zde celý vzdělávací systém, jeví se jako nedostačující vybrat respondenty výzkumu, který má zjistit důsledky tohoto rozsudku, pouze z jednoho kraje.
- Autorka neukončuje popis kontextu rozsudku a zejména možné diskriminace Romů ve vzdělávání v České republice ani v části výzkumné. Důsledkem je snížení „uživatelského komfortu práce“, ale i porušení metodologických požadavků.
- Provedené dotazníkové šetření není vyhodnoceno tak, aby mohlo práci posunout k jejímu cíli. Je otázkou, zda podoba a způsob jeho realizace vůbec má potenciál, který si od něho autorka slibovala.

Vzal jsem na vědomí obsah Protokolu o vyhodnocení závěrečné práce ze dne 12. 7. 2016

Hodnocení práce: Práce splňuje požadavky kladené na daný typ práce v oboru Management vzdělávání.

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Jako jeden z cílů své práce jste formulovala *provedení analýzy judikátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci D.H. a ostatní proti České republice*. Zformulujte, prosím, jednoduchý, ale konkrétní závěr (shrnutí) této analýzy, kterou jste provedla.
2. Druhým Vaším cílem bylo analyzovat dopady tohoto judikátu na legislativu a do vzdělávací soustavy. Vyjmenujte, prosím, zcela konkrétně výsledky této své analýzy.

V Praze dne 8. 9. 2016

Mgr., Bc. Jiří Trunda Ph.D.